

Statens vegvesen

Statkraft Energi AS
Postboks 200 – Lilleaker
0216 OSLO

Behandlende enhet:
Klima og miljøseksjonen

Saksbehandler/telefon:
Ingvill Hoftun / 22073017

Vår referanse:
16/69790-20

Deres referanse:
201200576

Vår dato:
06.02.2019

57 Gamle Haukeliveg, Vinje kommune i Telemark, Staten vegvesen landsverneplan. Vedrørende Vesle Kjela kraftverk og anleggstrafikk på Gamle Haukeliveg.

Vi viser til notat fra Statkraft energi den 14. september 2018 vedrørende bygging av Vesle Kjela kraftverk og rehabilitering av damanlegget ved Kjelavatnet. I forbindelse med planarbeidet for Vesle Kjela kraftverk ber Statkraft om tilbakemelding på planlagt og beskrevet bruk av Gamle Haukeliveg og mulige konsekvenser for denne.

Vi viser videre til beskrivelsen av de planlagte tiltakene i notatet fra Statsbygg, samt referat fra møtet i Vegdirektoratet den 17. desember der problemstillingen ble drøftet. Referatet er vedlagt.

Gamle Haukeliveg

Gamle Haukeliveg er objekt 57 i Nasjonal verneplan for vegger, bruer og vegrelaterte kulturminner, Askeladden ID 128942. Vegen er fredet etter § 22a i kulturminneloven, jf. FOR 2009-12-21. Den fredete strekningene er markert med blått på kartet.

Postadresse
Statens vegvesen
506M300006M300012M544660M544662Mfirmapost@vegvesen.no
Postadresse
Postnummer

Telefon: 22 07 30 00
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Formålet med fredningen er å bevare en tidstypisk og godt bevart chaussé over høgfjellet. Fredningen skal sikre og bevare vegens linjeføring og opplevelse av vegen i landskapet. Som vegeier har Statens vegvesen ansvar for å forvalte vegen på en slik måte at de kulturhistoriske og arkitektoniske kvalitetene til anlegget blir ivaretatt.

Gamle Haukeliveg ble oppført på 1870-tallet som en chausséveg. Karakteristisk for vegen er at den er bygget for hånd med til dels store murer og stikkrenner i stein. Vegen er anlagt med myk linjeføring og slake stigninger som er typisk for veger fra chausséveger. Vegen ligger lett i terrenget og karakteristisk er de høye steinmurene med stabbestein og tørrmurte stikkrenner som bidrar til en tørr vegbane.

Gamle Haukeliveg over Vågslitunnelen er svært godt bevart med stabbesteiner og chaussemurer.

Gamle Haukeliveg som adkomstveg til Kjelavatnet

Damanlegget ved Kjelavatnet har siden anlegget ble bygget på tidlig 1960-tallet hatt adkomst fra E134 via Gamle Haukeliveg øst for Vågslidtunnelen. Adkomsten går langs Gamle Haukeliveg.

Byggingen av Vesle Kjela kraftverk vil innebære anleggstrafikk på Gamle Haukeliveg, med tyngre kjøretøy derav 500–600 lass med stein- og betongmasser. Det kan også bli behov for spesialtransporter av større/tyngre kolli med krav til bredde, svingeradius og bæreevne. Rehabiliteringsarbeidet innebærer delvis ombygging av

dammene, og vil blant annet medføre betydelig betongtransport til planområdet, i størrelsesorden 5000 lass.

I tillegg til kraftverksplanene og rehabiliteringsplanene vil det også i fremtiden være behov for drift og vedlikehold av kraftanleggene ved Kjelavatnet. I det daglige vil det skje med lette kjøretøy (personbiler), men større fremtidige vedlikeholdsarbeider og rehabiliteringer kan igjen innebære betydelig tungtransport på Gamle Haukeliveg.

Konsekvenser for Gamle Haukeliveg

Gamle Haukeliveg er ikke egnet som adkomstveg for tyngre/større kjøretøy i det omfanget som planlegges. Vegen har i dag en vektbegrensning på 3 tonn. Det er fare for at vegen kan bli ødelagt dersom vektbegrensningen overskrides. Vegen, som dels er bygget opp på steinmurer med stabbestein, er heller ikke egnet for større kjøretøy.

For at de planlagte arbeidene ikke skal skade den fredete vegen, er det nødvendig å anlegge en ny anleggsveg på nedsiden av dagens riksveg E134.

Vi viser også til kulturminneloven § 16. Pålegg om utbedring etter skade på fredet byggverk eller anlegg

Påbegynner eier eller bruker arbeid i strid med fredning eller gjør han skade på fredet byggverk eller anlegg, kan han pålegges å føre kulturminnet tilbake til tidligere stand innen rimelig frist. Det samme gjelder når noen andre gjør skade på fredet byggverk eller anlegg og eier eller bruker kjente til dette, uten å søke å forhindre skaden.

Klima og miljøseksjonen
Med hilsen

Sidsel Kålås
Avdelingsdirektør

Ingvill Hoftun

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi
Riksantikvaren, Postboks 8196 Dep, 0034 OSLO

Telemark fylkeskommune, Postboks 2844, 3702 SKIEN
Statkraft AS – Hovedkontor, Postboks 200 Lilleaker, 0216 OSLO

Statens vegvesen

Referat

Dato: 13.12.2018
Tid: 13.00–15.00
Referent: Ingvill Hoftun

Saksbehandler/telefon:
Ingvill Hoftun / 99351442
Vår dato: 17.12.2018
Vår referanse:

Gamle Haukeliveg og Vesle Kjela kraftverk

Møte nr: 1
Sted: Vegdirektoratet
Møteleder: Ingvill Hoftun
Til stede: Fra Statens vegvesen: Harald Tallaksen, Åge Hillestad (på skype)
Fra Statkraft: Thomas Riddervold, Anders Korvald
Forfall: Fyll inn.
Kopi: Sindre Egeland, Erling Guttormsen

Ansvar / frist

Bakgrunn

Statkraft har fått konsesjon til å anlegge Vesle Kjela kraftverk som skal bygges like nedstrøms dammen til Kjelavatnet som er et av flere reguleringsmagasiner i Tokke-Vinjereguleringen. I samme område planlegger Statkraft i perioden 2021-2024 å rehabilitere damanlegget ved Kjelavatnet.

Begge de to planlagte tiltakene vil medføre betydelig belastning på Gamle Haukeliveg som er fredet etter paragraf 22a i kulturminneloven. Den fredete strekningen er oppført med nummer 57 i Statens vegvesen sin landsverneplan. Gamle Haukeliveg ble oppført i 1880-tallet som en chausséveg. Karakteristisk for vegen er at den er bygget for hånd med til dels store murer og stikkrenner i stein og har begrenset bæreevne. Som vegeier har Statens vegvesen ansvar for forvalte vegen på en slik måte at de kulturhistoriske og arkitektoniske kvalitetene til anlegget blir ivaretatt.

Statens vegvesen planlegger bygging av ny E134 over Haukeli med ny tunnel på sørsiden av dagens Vågslitunnel. Dagens veg gjennom Vågslitunnelen vil fungere som en beredskapsveg, mens gamle Haukelivegen vil primært brukes som turveg for myke trafikanter. Reguleringsplanen er under behandling i Vinje kommune. Det antas at byggestart først vil være i slutten av NTP-perioden 2024-2029.

Bakgrunnen for møtet var å drøfte hvordan hensynet til den fredete vegen og en akseptabel adkomst for nytt kraftverk og rehabilitering av damanlegg kan løses, og

hvordan de ulike utbyggingsplanene kan koordineres.

Rehabilitering av dagens damanlegg og bygging av Vesle Kjela kraftverk

Byggingen av Vesle Kjela kraftverk vil innebære anleggstrafikk på Gamle Haukeliveg, både lette og tyngre kjøretøy. Tung anleggstrafikk vil i hovedsak bestå av tilkjøring av anleggsmaskiner, brakkerigger og annet utstyr. I tillegg vil det være tung anleggstrafikk i tilknytning til betong- og montasjearbeider i kraftstasjonen, i størrelsesorden 500-600 lass. Det kan også bli behov for spesialtransporter av større/tyngre kolli med vegkrav til bredde, svingeradius og bæreevne.

Rehabiliteringsarbeidet innebærer delvis ombygging av dammene, og vil blant annet medføre betydelig betongtransport til planområdet, i størrelsesorden 5000 lass.

I tillegg til kraftverksplanene og rehabiliteringsplanene vil det også i fremtiden være behov for drift og vedlikehold av kraftanleggene ved Kjelavatnet. I det daglige vil det skje med lette kjøretøy (personbiler), men større fremtidige vedlikeholdsarbeider og rehabiliteringer kan igjen innebære betydelig tungtransport på Gamle Haukeliveg.

Drøfting av problemstillingen

Damanlegget ved Kjelavatnet har siden anlegget ble bygget på tidlig 1960-tallet hatt adkomst fra E134 via Gamle Haukeliveg øst for Vågslidtunnelen. Adkomsten går langs Gamle Haukeliveg. Gamle Haukeliveg er ikke egnet til å transportere tyngre/større kjøretøy i det omfanget som planlegges. Det er fare for at vegen kan bli ødelagt på deler av strekningen som følge av den planlagte tungtransporten.

Anleggsstart for bygging av Vesle Kjela kraftverk vil være i sommersesongen 2019. Anleggsarbeidet vil pågå i omtrent 2 år. Statens vegvesen planlegger på samme tid å rehabilitere Vågslidtunnelen (som følge av et EU-direktiv til tunnelssikkerhet). I denne perioden vil tunnelen være stengt om natten, og det har vært gjort forsøk på om Haukeliekspressen kan benytte gamlevegen. Konklusjonen er at det er fysisk mulig å kjøre buss på Gamle Haukeliveg under forutsetning av at sjåføren tar særskilt hensyn. I tillegg vil det bli satt ut markører med refleks for å unngå å skade den fredete vegen.

Tilsvarende er det mulig å benytte gamle Haukeliveg til kjøretøy som er tilsvarende størrelse som ekspressbussen. Vegen har i dag en vektbegrensning på 3 tonn som ikke må overskrides. Det frarådes på denne bakgrunn at biler med tyngre last benytter den historiske kjørevegen.

Forslag til ny adkomstveg

Det er enighet om at Gamle Haukeliveg kan benyttes av kjøretøy som er i henhold til vektbegrensningene i en oppstartsfase i 2019, men at det må finnes en annen løsning for å frakte kjøretøy med tunge lass.

Det foreslås at det etableres en ny adkomstveg som legges utenom Gamle Haukeliveg ved at en veglenke anlegges på sørsiden av dagens E134 mellom dagens adkomstveg til Kjelavatnet som kobles til dagens europaveg et stykke øst for Vågslidtunnelen. Statskraft må formelt søke Statens vegvesen region sør om tillatelse til ny avkjøring fra europavegen. Dette anses som en kurant sak.

Det er viktig at den nye adkomstvegen legges utenom riggområdet for etablering av

	Ansvar / frist
ny tunnel på nedsiden av Vågslitunnelen. Det er enighet om at Statskraft tegner et utkast til en ny adkomstveg som krysser den planlagte nye E134 mest mulig vinkelrett og over til det området som på plankart er regulert til anleggs- og riggområde og videre opp til dagens adkomsveg. Statens vegvesen vil ha mulighet for å benytte samme avkjørsel fra E134 når veganlegget starter opp. Statens vegvesen vil gi tilbakemelding på denne for å sikre at denne blir lagt på en slik måte at den kan fungere både for Statskraft og vegvesenet også i anleggsperioden for ny E134. Kostnader med denne nye adkomstvegen dekkes av Statskraft.	Statskraft/
Når den nye europavegen blir bygget, vil Statens vegvesen ha ansvar for å forlenge adkomstvegen til en planlagt avkjøring til Finnebu som blir den fremtidige avkjøringen. Kostnader til å forlenge adkomstvegen vil inngå som del av byggeprosjektet for E134.	
Videre prosess Statens vegvesen vil oversende relevante rapporter som har vært utarbeidet i forbindelse med reguleringsplanen for E134 over Haukeli. Dette gjelder spesielt kulturminnerapporten og rapport om villrein. Statskraft bør imidlertid også ta kontakt med Telemark fylkeskommune for å avklare med vernemyndighetene om det er ytterligere undersøkelser som bør utføres.	Statens vegvesen/snarest
Statskraft v/ Nedre Kjela kraftverk bør også ha en dialog med rehabiliteringsprosjektet v/Erling Guttormsen for å sikre på at de to prosjektene er samkjørte.	Statskraft/
På grunnlag av notat sendt fra Statskraft, vil Staten vegvesen utarbeide et notat der forholdet til vernet utdypes.	Statens vegvesen/
Eventuelle oppfølgende møter avtales etter behov.	